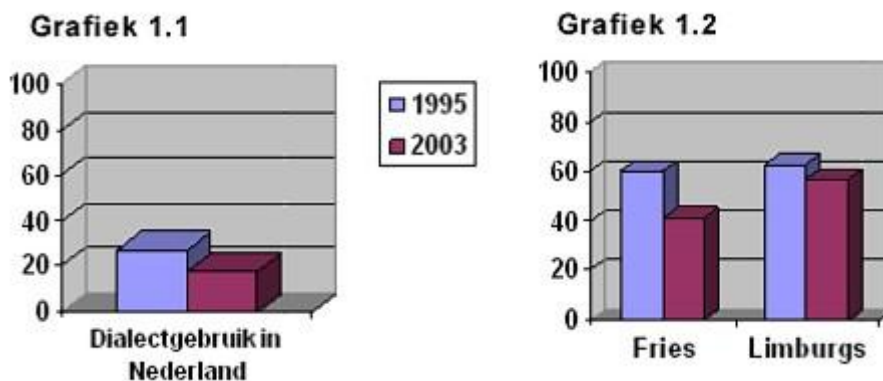

Spreeken van Zeeuws minder populair

Ruim 30% van de ouders spreekt thuis Nederlands gecombineerd met het Zeeuws. In 2009 sprak 37% van de ouders van jonge kinderen thuis Zeeuws gecombineerd met Nederlands. In vergelijking met 2001 was dit (44%) en in 2005 (44%). Het spreken van Zeeuws naast het Nederlands lijkt in 2009 iets minder populair.

Het uitsluitend spreken van Zeeuws komt het meest voor in de gemeente Reimerswaal (26%) en Tholen (18%).

In het algemeen spreken kinderen aanzienlijk minder vaak een streektaal of dialect dan hun ouders. In 1995 sprak nog 27% van de Nederlandse ouders onderling een streektaal of dialect; in 2003 was dit geslonken tot 18% – een afname met een derde. Het blijkt dat het Limburgs het meest gesproken wordt door ouders, gevolgd door het Fries, Zeeuws, Nedersaksisch en Brabants. Er bestaat een duidelijke tendens tot afname van het gebruik van nagenoeg alle streektalen en dialecten.¹

Grafiek 1.1: Percentage Nederlandse ouders dat onderling een dialect of spreektaal spreekt.

Grafiek 1.2: De percentages Friese en Limburgse ouders die onderling Fries, respectievelijk Limburgs spreken.

Een klein percentage 5,8% spreekt een andere taal dan Nederlands, gecombineerd met Nederlands. De meest populaire andere taal die gesproken wordt onder de Zeeuwse ouders van jonge kinderen is Arabisch, Spaans, Engels, Frans en het dialect Vlaams.

Het uitsluitend spreken van een andere taal dan de Nederlandse komt in sommige gemeenten helemaal niet voor. De gemeente waar naar verhouding de meeste ouders van jonge kinderen wonen die uitsluitend een andere taal dan de Nederlandse spreken is Terneuzen (1,9%), gevolgd door Reimerswaal en Vlissingen.

In de hoogste inkomenscategorie (€3051,- of meer) vinden we de grootste groepen gezinnen die uitsluitend Nederlands spreken. Het uitsluitend spreken van een andere taal komt vooral voor in de laagste inkomenscategorie (minder dan €1000,-). Ook uit landelijk onderzoek blijkt dat er een

¹ Uit onderzoek van Geert Driessen, onderzoeker bij het aan de Radboud Universiteit Nijmegen verbonden onderzoeksbureau ITS. verschenen in het tijdschrift "Toegepaste Taalwetenschap" (jaargang 2006, nummer 1, pp. 103-113). <http://www.kennislink.nl/publicaties/steeds-minder-nederlanders-spreken-dialect>

zwakke, negatieve samenhang tussen het spreken van een streektaal of dialect en het opleidingsniveau van de ouders. Hoe hoger de opleiding van de ouders, hoe minder ze een streektaal of dialect spreken.

Woordenschat is een belangrijke basis van de taalontwikkeling van kinderen. Woorden zijn immers de elementaire betekenisdragers bij het communiceren en verwerken van informatie. Taalonderwijs moet daarom ook vooral een rijke leeromgeving bieden waarin kinderen hun woordenschat kunnen verbreden en verdiepen. Ook is een gericht taalaanbod in de peuterspeelzaal en groep 1-2 van groot belang voor de verdere ontwikkeling van jonge kinderen met een taalachterstand.²

Het spreken van een streektaal of dialect pakt voor de taalvaardigheid Nederlands bij sommige streektalen en dialecten positief uit, bij andere juist negatief. Terwijl het effect voor Nederland als geheel onbeduidend is, is dat voor sommige van de taalgebieden veel groter. Opmerkelijk zijn de verschillen tussen Limburg en Brabant. Voor Limburg is het effect positief: naarmate er meer Limburgs wordt gesproken is de taalvaardigheid Nederlands ook beter. Voor Brabant geldt het omgekeerde: in de gezinnen waar het meeste Brabants wordt gesproken is de taalvaardigheid het laagst. Hoe dit met Zeeuws zit is (nog) niet onderzocht.

² Artikel op de website www.expertisecentrumnederlands.nl